

## Lausuntopyyntö: Tornionjoen kalastussäännön muutostarpeet vuodelle 2026

KH 16.02.2026  
229/00.04.03/2026

Valmistelijat ja lisätiedot ([etunimi.sukunimi@tornio.fi](mailto:etunimi.sukunimi@tornio.fi))  
Jukka Kujala, kaupunginjohtaja

Maa- ja metsätalousministeriö pyytää lausuntoja ja perusteltuja ehdotuksia kalastussääntöön tarvittavista muutoksista Tornionjoen kalastusalueen kalastussäännön 16 §:n mukaisia vuotta 2026 koskevia Ruotsin kanssa käytäviä neuvotteluja varten.

Lausunnoissa on mahdollista antaa ehdotuksia perusteluineen siitä, onko kalastussäännön 16 §:n mukaisesti kalastussääntöä tarpeellista mukauttaa tai siitä poiketa, ottaen huomioon kalakantojen tila.

Maa- ja metsätalousministeriö pyytää ehdotuksia tarvittavista muutoksista etenkin sen osalta, miten kalastuskausilla 2023 - 2025 havaittuun heikkoon lohen nousuun Tornionjokeen tulisi reagoida vuoden 2025 kalastuskauden jälkeen.

Lähtökohtaisesti maa- ja metsätalousministeriö ehdottaa, että vuonna 2025 sovelletut määräykset ylläpidetään. Lisäksi ministeriö ehdottaa lohisaaliin merkintävelvollisuuden käyttöönottoa jokialueella. Tähän kokonaisuuteen pyydetään ottamaan kantaa.

### **Tornion kaupungin lausunto Tornionjoen kalastussäännön muutostarpeista vuodelle 2026**

Tornion kaupunki pitää Tornionjoen lohikannan ja muun vaelluskalaston suojelua ensiarvoisen tärkeänä sekä luonnon monimuotoisuuden että alueen elinvoiman kannalta. Kalastussääntelyn tulee perustua ajantasaiseen tutkimustietoon, varovaisuusperiaatteeseen ja ennakoitavuuteen sekä olla tehokkaasti valvottavissa.

Luonnonvarakeskuksen seurantojen ja Suomen ja Ruotsin yhteisten biologisten selvitysten perusteella Tornionjoen lohen nousu on ollut viime vuosina selvästi tavanomaista heikompaa. Kutuvaeltaneiden lohien määrät ovat jääneet alhaisiksi, ja erityisesti vuosien 2022–2024 nousut ovat olleet huolestuttavia. Saatavilla olleen ennakkotiedon perusteella myös vuosi 2025 on arvioitu heikoksi nousuvuodeksi. Tässä tilanteessa kalastuskuolevuuden vähentäminen jokialueella on perusteltua.

Vuonna 2025 käyttöön otetut kalastussäännön rajoitukset, erityisesti kalastajakohtainen enintään kahden lohen kausikiintiö ja velvollisuus lopettaa lohen kalastus kiintiön täytyttyä, ovat Tornion kaupungin näkemyksen mukaan oikeansuuntaisia toimia. Kaupunki toteaa, että lohikannan elpyminen ja sääntelyn vaikutukset näkyvät biologisesti viiveellä, eikä yhden kalastuskauden perusteella voida tehdä lopullisia johtopäätöksiä nousulohimäärien kehityksestä.

Kaupunki pitää kuitenkin myönteisenä, että vuonna 2025 käytettävissä olleiden seurantatietojen ja asiantuntija-arvioiden mukaan Tornionjoen smoltituotanto on ollut korkealla tasolla. Tämä luo edellytyksiä tulevien

vuosien lohen nousun vahvistumiselle edellyttäen, että kalastuskuolevuus pysyy hallittuna ja meriympäristön olosuhteet eivät heikennä selviytymistä. Edellä esitetyn perusteella Tornion kaupunki katsoo, että:

- Vuonna 2025 sovelletut keskeiset rajoitukset, erityisesti lohen kalastajakohtainen kausikiintiö, on perusteltua pääosin säilyttää myös kalastuskaudella 2026.
- Sääntelyn jatkaminen tukee varovaisuusperiaatetta tilanteessa, jossa lohikanta ei ole vielä osoittanut selkeää ja kestävästä elpymistä useamman vuoden aikajänteellä.
- Sääntelyn ennakoitavuus ja jatkuvuus parantavat kalastajien, matkailuyrittäjien ja valvonnan toimintaedellytyksiä.

Lisäksi Tornion kaupunki esittää, että kalastussäännössä vuodelle 2026:

- säilytetään ja tarvittaessa selkeytetään saalisilmoitusvelvollisuuksia ja niiden käytännön toteutusta, ja varmistetaan, että ne ovat käytännössä helposti toteutettavia myös matkailijoille (esim. monikielinen ohjeistus, digitaaliset kanavat), jotta säätelyä voidaan aidosti arvioida ja tarvittaessa säätää,
- varaudutaan sopeutuvaan hallintaan siten, että säätelyä voidaan tarvittaessa tiukentaa tai lieventää ajantasaisen seurantatiedon perusteella,
- varmistetaan määräysten mahdollisimman hyvä yhdenmukaisuus Suomen ja Ruotsin välillä sekä riittävät valvontaresurssit.

Kannatamme ministeriön esitystä lohien merkitsemisvelvollisuuden käyttöönotosta. Tasapuolisuuden ja yleisen hyväksyttävyyden nimissä, pidämme välttämättömänä merkintävelvollisuuden ulottamista kaikkeen lohen kalastukseen joella ja merellä. Tunnisteen käytössä voitaisiin hyödyntää kaupallisessa lohenkalastuksessa käytössä olevaa menettelyä. Tunnisteiden jakaminen kalastajille tulee organisoida asiakasystävällisesti ja niiden saatavuus tulee turvata myös viikonloppuisin ja virka-aikojen ulkopuolella. Mikäli prosessista aiheutuu merkittäviä lisäkuluja esimerkiksi paikallisille luvanmyyjille on välttämätöntä, että toimintaa osoitetaan myös riittävät resurssit.

Tornion kaupunki katsoo, että tässä vaiheessa on biologisesti ja hallinnollisesti perusteltua jatkaa vuoden 2025 rajoitustasoa myös vuonna 2026, kunnes lohikannan tilasta saadaan useamman vuoden seurantaan perustuva näyttö kestävästä elpymisestä.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Kujala Jukka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa yllä esitetyn lausunnon Tornionjoen kalastussäännön muutostarpeille vuodelle 2026.

Päätös

---